

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Székács és Társai Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Székács György ügyvéd által képviselt Kft.felperesnek a Megyei Egészségbiztosítási Pénztár alperes ellen társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata iránt indult perében - amely perbe a felperes pernyertességének előmozdítása érdekében az Allianz Hungária Biztosító Rt. beavatkozott - a Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 2006. június 8. napján kelt 5.M.2005/2005/18. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 19. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 5.M.2005/2005/18. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek és a felperesi beavatkozónak 10.000 - 10.000 /tízezer - tízezer/ forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár, valamint a Megállapodásban megnevezett biztosítók - köztük a felperesi beavatkozó - között a korábbi évek gyakorlatának megfelelően 2005. január 7. napján a kötelező gépjármű felelősség-biztosításból eredő egészségbiztosítási igények rendezése tárgyában Megállapodás jött létre.

2004. október 1. napján sérült, a Kft. munkavállalója a felperes által üzemeltetett munkás-szállító autóbuszon utasként a munkahelyére utazott. A 3-as főúton a körforgalomban haladva a centrifugális erő miatt a sérült alatt kiszakadt az ülés a padlólemezről, és a sérült az üléssel együtt az ülésorok közti közlekedő másik oldalán lévő két ülés közé átesett, bal alkarja az ülések közé szorult, és elrepedt.

Amikor a munkásokat szállító busz megérkezett telephelyére, a sérült jelezte és megmutatta a busz sofőrjének - aki menet közben nem észlelte a baleset bekövetkeztét - a sérülését, a busz-sofőr telefonon felhívta a felperes igazgatóját, és tájékoztatta a történetekről.

A balesetet követően a telephelyről a sérültet K. T. kórházba kísérte, ahol megállapították, hogy a bal csuklója elrepedt, és a kezét begipszelték.

A sérült a balesetet követő 3. napon ment be a munkahelyére, ekkor vették fel a munkabaleseti jegyzőkönyvet.

A baleset időpontjában a felperes üzemeltetésében volt gépjármű a beavatkozónál kötelező gépjármű felelősség-biztosítással rendelkezett 2001. január 1-től 2005. május 1-ig.

Az alperes a 2005. október 13. napján kelt 64.471/2005. számú fizetési meghagyásával biztosított 2004. október 1. napján bekövetkezett balesetével összefüggésben felmerült egészségbiztosítási ellátások megtérítése címén 173.071 Ft, és ennek kamatai megfizetésére kötelezte a felperest. Fizetési meghagyását a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény /a továbbiakban: Ebtv./ 68. §-ára alapozta.

A felperes keresetében a fizetési meghagyás felülvizsgálatát és hatályon kívül helyezését kérte.

Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy az alperes nem bizonyította, hogy a baleset bekövetkezett; sem a sofőrnek, sem a felperesnek nem jelezték azt, és a balesetet előidéző ok körülményeire sincs semmilyen bizonyíték.

Vitatta, hogy az ülés esetleges kiszakadása és a sérült balesete között okozati összefüggés lenne. Álláspontja szerint az alperes elmulasztotta a tőle elvárható és minimális bizonyítást akkor, amikor nem kereste meg a balesetet követő legrövidebb időn belül a károkozó alkalmazottat, illetve a káreseménynél jelen volt esetleges tanúkat.

Életszerűtlennek minősítette a felperes, hogy a sérült a baleset bekövetkezését követő több nap elteltével vetette fel a baleseti jegyzőkönyvet.

Nem vitatta a felperes, hogy a sérült részére táppénzt folyósítottak, illetve hogy egészségügyi ellátásban részesült; ugyanakkor vitatta, hogy olyan káreseményről van szó, amelyért a felperes felelősséggel tartozik.

Mivel a balesetről a fizetési meghagyás kézbesítéséig semmilyen módon nem szerzett tudomást, álláspontja szerint a károsult nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható.

Állította, hogy a felperesnek nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amely a biztosító helytállása esetén megtérült volna. Hivatkozott arra, hogy az Allianz Hungária Biztosító Rt-nél kötelező gépjármű felelősség-biztosítása van, amely az alperes

által állított fenti balesetből eredő kárra is kiterjed, ezért az alperes közvetlenül fordulhatott volna a biztosítóhoz igénye érvényesítése érdekében.

Előadta továbbá, hogy az alperesnek pergazdaságossági szempontból kellett volna a biztosítóhoz fordulnia kárigénye érvényesítése iránt, tekintettel arra, hogy ha a bíróság jelen perben marasztalja a felperest, akkor a gépjármű felelősség-biztosítás alapján a felperes a biztosítóval térítteti meg az igényt.

Álláspontja szerint nyilvánvaló, hogy ha bekövetkezett a baleset, akkor közlekedési balesetről van szó, hiszen az a gépjármű üzemeltetésével összefüggésben következett be; az alperest terheli a bizonyítás atekintetben, hogy nem közlekedési balesetről van szó.

A felperesi beavatkozó szintén a fizetési meghagyás hatályon kívül helyezését kérte.

Arra hivatkozott, hogy az alperes és a beavatkozó között - éppen a jelen perhez hasonló eljárások elkerülése és a költségek csökkentése érdekében - hosszabb idő óta megállapodások sorozata van érvényben, amelyekben évente a szerződő felek a gépjárművek üzemen tartóinak kötelező felelősségbiztosításáról szóló kormányrendelet és az Ebtv. alapján megállapodnak az egészségbiztosító jogszabályon alapuló megtérítési követelése mértékéről, és annak egy összegben történő teljesítéséről. A Megállapodás körébe az egészségbiztosító azon megtérítési követelései tartoznak, amelyek az Ebtv. 68. §-ában foglaltak közé sorolhatók.

Előadta, hogy az alperesnek a perbeli igénye is ezen Megállapodás hatálya alá tartozik, tekintve, hogy az alperes által előadott tényállás szerint a baleset a beavatkozó felelősség-biztosítási fedezeti körébe eső gépjármű üzemeltetésével összefüggésben következett be, és a fizetési meghagyással érvényesített megtérítési követelés tekintetében az alperes az Ebtv. 68. §-ára hivatkozott.

Állította a beavatkozó, hogy a felperessel szemben fennálló perbeli balesettel kapcsolatos megtérítési követelést az OEP, és más piaci biztosítókkal együtt megkötött Megállapodás keretében, annak teljesítése során, megtérítette.

Mivel a beavatkozó az átalány-megállapodás alapján fizetési kötelezettségének eleget tett, a perbeli balesettel kapcsolatos perbeli követelés indokolatlan, az az egészségügyi költség kétszeres megfizetését jelentené.

A beavatkozó véleménye szerint minden olyan káreset, amely a gépjármű üzemeltetésével okozati összefüggésben következik be, közlekedési balesetnek minősül, függetlenül attól, hogy a gépjárművezető, vagy az üzemen tartó polgárjogi kártérítési felelőssége veszélyes üzemi felelősség, vagy a vétkességi felelősség szabályai szerint állapítható meg.

A munkaügyi bíróság a felperes keresetét megalapozottnak értékelte, és az alperes 2005. október 13. napján kelt 64.474/2005. számú fizetési meghagyását hatályon kívül helyezte.

Ítéletének indokolásában az Ebtv. 68. § /1/ és /2/ bekezdésére hivatkozással kifejtette, hogy a Pp. 164. § /1/ bekezdésében foglaltak alapján az alperest terhelte a bizonyítás abban a tekintetben, hogy a fizetési meghagyás megalapozott, a felperes az Ebtv. 68. § /1/ és /2/ bekezdése alapján felelős a perbeli baleset miatt nyújtott egészségbiztosítási ellátás megtérítéséért.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a rendelkezésre állt bizonyítékok - baleseti jegyzőkönyv, tanúvallomások - alkalmasak voltak annak megállapítására, hogy a baleset a fizetési meghagyás indokolásában foglaltaknak megfelelően a felperes által üzemben tartott munkás-szállító busz üzemelése során következett be.

Önmagában az a körülmény, hogy a baleseti jegyzőkönyvet nem közvetlenül a balesetet követően vették fel, nem teszi kétségesé annak tartalmát.

A felperes az Ebtv. 68. §-a alapján felelős a 2004. október 1. napján ért balesetből eredő betegségért, keresőképtelenségért.

Idézte az elsőfokú munkaügyi bíróság a gépjármű üzemeltetőjének kötelező felelősségbiztosításáról szóló, 190/2004. /VI. 8./ Kormányrendelet /a továbbiakban: R./ 8. § /1/ bekezdésében foglaltakat és megállapította, hogy ezen jogszabályi rendelkezésből nem következik az, hogy az alperes igényét ne érvényesíthetné közvetlenül a felperessel szemben.

Ugyanakkor a 2005. január 7. napján kelt Megállapodás III. pontja kizárja a perbeli balesettel kapcsolatban felmerült egészségbiztosítási igény érvényesíthetőségét, mivel az a megállapodásban foglaltak szerint - átalány formájában - már kielégítést nyert.

A munkaügyi bíróság a bizonyítási eljárás alapján feltárt tényállás és a Megállapodás alapján - az alperes hivatkozásával ellentétben - azt állapította meg, hogy a Megállapodás a perbeli esetben alkalmazandó. A Megállapodás szerint a kötelező gépjármű felelősségbiztosítás szabályai irányadóak abban a tekintetben, hogy a Megállapodás hatálya alá mely káresetek tartoznak. Mivel a káreset gépjármű-üzemeltetése során egy útkanyarulatban történő irányváltozás miatt következett be, a káreset kötelező gépjármű felelősségbiztosítása alapján a gépjármű üzemeltetésével összefüggő közlekedési balesetnek minősül - függetlenül attól, hogy a sérült utas volt.

Utalt e körben a munkaügyi bíróság arra, hogy az OEP Főigazgatója 32/2002. számú utasításának hatálya nem terjed ki a perbeli Megállapodásra és az általa rendezett kárigényekre, figyelemmel arra, hogy a Megállapodás semmilyen utalást nem tartalmaz abban a tekintetben, hogy az alperes ezen belső utasítása - így annak

„baleset” fogalom-meghatározása - irányadó lenne ebben a tekintetben.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint megalapozatlanul hivatkozott arra is a felperes, hogy a balesetről az alperest a fizetési meghagyás kibocsátását megelőzően nem tájékoztatta, ugyanis ilyen - jogszabályon alapuló - kötelezettség az alperest nem terheli, igényét elévülési időn belül érvényesítheti.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti az Ebtv. 68. §-át, a Ptk. 339. §-át és 345. §-át, valamint az R-ben foglalt rendelkezésekkel is ellentétes.

Álláspontja szerint az R. 1. számú mellékletének 8. pontja alapján a perben vizsgált baleset nem minősül az R. hatálya alá tartozó közúti balesetnek.

Megjegyezte, hogy az OEP és a biztosítók között létrejött „Megállapodás a kötelező gépjármű felelősségbiztosításból eredő biztosítási igények rendezésére” - mint a nevéből is kitűnik - a kárigények rendezésének módjára, nem pedig a felelősség megállapítására és elbírálására vonatkozik.

Kifejtette, hogy a felperes nem jelentette az eseményt közlekedési balesetként, a biztosítónál igényt nem jelentett be, a KRESZ szerinti szabálysértési felelősségre vonás nem történt. Az alperes szerint a felperes nem megfelelő műszaki állapotban levő busszal végeztette a dolgozók szállítását. A baleset a busz nem megfelelő karbantartása miatt következett be, nem pedig a gépjárművezető által történt közlekedési szabályok megszegése miatt. Állította, hogy nem a gépjárművezető vétkes, szabályellenes közlekedésben történő részvétele a baleset oka, hanem a nem megfelelő állagmegóvás, karbantartás. A kötelező gépjármű felelősségbiztosítás hatálya nem terjed ki a nem megfelelő gépjármű karbantartással ok-okozati összefüggésben keletkező kárigényekre.

Az ilyen kárt az üzembentartó köteles viselni, helyette nem tartozik helytállni a kötelező gépjármű felelősségbiztosítás alapján egyik biztosító sem.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

Utalt arra, hogy az R. 1. számú mellékletének 8. pontja azokat az eseteket sorolja fel, amelyek esetén a biztosító nem téríti meg az adott körülmények között keletkezett kárt. A 8. pont egyetlen fordulata sem tartalmaz hasonló esetet, mint a jelen eset, nyilvánvalóan azért nem jelölt meg az alperes sem, egyetlen pontot sem a felsorolásból.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a megyei munkaügyi bíróság megfelelő alapossággal feltárta az ügyben irányadó tényállást, és abból - az ide vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával - helytálló jogi következtetést vont le.

Az alperes a felperes terhére kibocsátott fizetési meghagyásában a megtérítési kötelezettséget az Ebtv. 68. §-ára alapozta.

A perben rendelkezésre állt iratanyagból egyértelműen megállapítható volt, hogy az alperes és több biztosítótársaság - így a felperesi beavatkozó - között is 2005. január 7. napján megállapodás jött létre, a kötelező gépjármű felelősségbiztosításból eredő egészségbiztosítási igények rendezésére.

E Megállapodás I. pont alatti Bevezetőjében a szerződő felek kinyilvánították, hogy a Megállapodást a gépjármű üzembentartójának kötelező felelősségbiztosításáról szóló 171/2000. /X. 13./, illetve az R., valamint az Ebtv. 68. §-a és 68/A. §-a alapján a magyarországi telephelyű gépjármű üzemeltetésével okozott közlekedési balesetektől eredő, 2004. évben teljesített Egészségbiztosítási Alapot terhelő költségekből származó - a biztosítókkal szemben a kötelező gépjármű felelősségbiztosítás alapján fennálló - megtérítési követelések elszámolására és teljesítésére hozták létre.

Ezen Megállapodásnak a per során történt csatolásakor az alperes még arra hivatkozott, hogy a per tárgyát képező baleset nem minősül közlekedési balesetnek, és ezen megállapodás ezért jelen esetben nem alkalmazható.

Felülvizsgálati kérelmében ezen álláspontját akként módosította, hogy a baleseti közlekedési balesetnek minősül; azt vitatta azonban, hogy a perbeli baleset nem a kötelező gépjármű felelősségbiztosítás hatálya alá tartozik.

E körben hangsúlyozza a Legfelsőbb Bíróság, hogy az R. 1. számú melléklete „A gépjármű felelősségbiztosítás általános feltételei”-ről rendelkezik. 8. pontja sorolja fel a/-l/ pontjaiban azokat az eseteket, amikor a biztosító, a kártalanítási számla kezelője, illetve a Nemzeti Iroda nem téríti meg az ott megjelölt káreseteket.

A jogszabály mellékletét képező felsorolásból egyértelműen megállapítható, hogy a perbeli baleset a felsorolás egyikébe sem tartozik, tehát nem minősül olyan kivételnek, amely a kötelező felelősségbiztosítás keretében történő megtérítési kötelezettség alól mentesítést eredményezne.

Kiemelten hangsúlyozza a Legfelsőbb Bíróság e körben, hogy a felperesi beavatkozó a per során mindvégig elismerte a felperessel kötött kötelező felelősségbiztosítási szerződése alapján a perbeli

balesettel kapcsolatosan felmerült egészségbiztosítási ellátások megtérítése iránti kötelezettségét, sőt, annak teljesítését is.

Félreértésen alapul - a Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint - az alperes azon érvelése, hogy a Megállapodás a kárigények rendezésének módjára, nem pedig a felelősség megállapítására és elbírálására vonatkozik.

Ezen megállapításnak a jelen per szempontjából, illetve a fizetési meghagyás címzettje megjelölését illetően relevanciája nem volt.

A perbeli ügy megítélésének jogi alapját az képezte, hogy az alperes megtérítési igényét az Ebtv. 68. § /1/ bekezdésére alapozta, a perbeli baleset közlekedési balesetnek minősült, arra a felperesi beavatkozó kötelező felelősségbiztosítási rendszere kiterjedt - az az alóli mentesülésére sem jogszabályi előírás nem terjedt ki, sem pedig ilyet perbeli bizonyítás nem támasztott alá.

A fent hivatkozott Megállapodás II/3. pontja egyértelműen leszögezte, hogy „az OEP kijelenti, hogy a 2. pontban rögzített teljes összeg megfizetésével (2004. évre 1.741.000.000 Ft) valamennyi, az I/1. pontban megjelölt időszakban az Egészségbiztosítási Alapból teljesített kifizetésekre vonatkozó, az ott megjelölt jogalap alapján fennálló megtérítési követelését kielégítettnek tekinti, és ezt semmilyen jogcímen nem vitatja”.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint az alperes tehát a Megállapodás ezen pontjával ellentétesen járt el, amikor a Megállapodás I/1. pontjában az Ebtv. 68. §-a és 68/A. §-a, mint jogalapként megjelölt magyarországi telephelyű gépjármű üzemeltetésével okozott közlekedési balesetből eredő megtérítési követelését mégsem tekintette kielégítettnek, hanem azt a felperessel szemben (is) érvényesíteni kívánta.

Hangsúlyozza a Legfelsőbb Bíróság, hogy a perbeli baleset megtörténtét, körülményeit az alperesi, majd a bírósági eljárás során felvett bizonyítás részletesen feltárta.

Nem vitás, hogy az a gépjármű üzemeltetésével összefüggésben következett be, és közlekedési balesetnek minősül.

Alaptalanul hivatkozott az alperes felülvizsgálati kérelmében a Ptk. 339. § /1/ bekezdésére és 345. § /1/ bekezdésére is, ugyanis ezen jogszabályi rendelkezéseknek az Ebtv. 68. § /1/ bekezdése szerinti felelősség meghatározása során van jelentősége, az Ebtv. 68. § /1/ bekezdése szerinti megtérítési kötelezettséget pedig a Megállapodás rendezte.

Minderre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat nem sértette meg, ezért azt a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült felperesi és felperesi beavatkozási perköltség megfizetésére a Legfelsőbb Bíróság az alperest a Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése szerint kötelezte.

Az eljárás az Ebtv. 61. § /9/ bekezdése értelmében illetékmentes.

Budapest, 2007. szeptember 26.

**Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Fekete Ildikó sk. előadó
bíró, Dr. Darák Péter sk. bíró**

A kiadmány hitelével:

tisztviselő